

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 21. vel. travna 1880.

List 21.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilc.

(Dalje.)

O prazniku presv. Trojice.

I.

(Jam sol recedit igneus.)

Zahaja svitlo solnce že —
Edinost, Ti brezkončna luč,
Presveto Trojstvo, v srcih nam
Prižgi ljubezni svoje plam.

Doné Ti zjutraj hvalnice,
Na večer prošnje se glasé:
Slavimo naj Te v raju kdaj,
Klečé pred Tabo vekomaj.

Očetu s Sinom slava naj
Razlega se na vekomaj,
In Tebi, Duh preblaženi,
Na večne čase slavljeni.

II.

(Sumae Parens clementiae.)

Neskončni Oče milosti,
Vesoljnega svetá vladár,
Ki enega le bistva si,
V osebah Trojstvo, Večni Bog.

Ti vstajajočim desno daj,
In trezen duh se vzdigne naj;
Za Tvojo čast goréč naj bó,
Naj hvalo poje Ti dolžnó.

Očetu slava naj doní,
Naj slava Sinu se glasi,
In Duhu, ki tolaži nas,
Naj bode slava večni čas.

III.

(Tu Trinitatis Unitas.)

Edinost Trojstva svetega,
Vladár svetá vesoljnega,

Poslušaj slave pesmico,
Katero zgodaj pevamo.

Danica zgodnja lesketá,
Ki solnce zlato pripeljá,
Že nočne sence mrak beži,
Naj sveta luč nas razsvetlí.

Očetu s Sinom slava naj
Razlega se na vekomaj;
In Tebi, Duh preblaženi,
Naj slava vekomaj doní.
Amen.

Lavretanske Utanije v molitvah in premišljevanjih.

(Dalje.)

Mati prečudna — za nas Boga prosí!

Usmiljenje Matere Marije bom vedno prepeval.

Prečudna, si Ti, o Marija! kakor Božja Mati. Prečudna, kakor obvarovana izvirnega greha! Kako prečudno lepo si živela do zadnjega zdiha! Kako prečudno usmiljeno z grešniki ravnaš in jih rešuješ večnega pogubljenja! Kako prečudno si tudi mene iskala, koliko milostmi pridobila.

Kaj imaš od nas grešnikov, da se za nas tako usmiljeno poganjaš? Kaj imaš od mene? Mar nisi zadosti srečna v nebesih, da se od zgoraj na nas oziraš in nas hočeš po vsaki ceni v nebesih imeti? O kolika je tvoja ljubezen do nas! Največje nebeško veselje nas ne more izbrisati iz tvojega spomina. Kako so ljudje vse drugačni, ko se jim dobro godí! Kaj storé večkrat starši, ko vidijo, da je njih otrok nepoboljšljiv? Odtegnejo mu ljubezen, skerb in dedišino, katero bi sicer imel dobiti. Tudi Ti, o Marija, bi to bila z menoj lahko storila. Vendar si Ti vse kaj družega storila. Tvoja goreča molitev se je tako rekši borila z mojo hudobijo. Ti Marija nisi nehala moliti ter prositi, in ker Ti nisi v tem ponehala, sem jaz nehal svet ljubiti. Zdaj sem srečen, tako srečen, da se večkrat sam pri sebi čudim, kako je mogla iz tolike nesreče nastati tolika sreča. Živo čutim, da Te Mater imam, polno skerbi za-me. Terdno upam, da imam tudi Boga in pa njegovo milost. Ne straši me bolezen, ne druga nesreča, celó smert ne;

strah me je le, da ne bi zopet ogoljufan bil od hudobnega duha za toliko srečo.

Ti veš, Mati moja, kolikokrat že sem v goreči molitvi pred Teboj se tega spominjal. Zdaj pa sem to povedal tudi svetu, posebno nesrečnim svojim bratom, grešnikom. Tudi naj globokeje pogreznjeni v hudobijo naj upajo na Te, naj Te kličejo, naj nikar ne obupajo; ker Tebi je vse mogoče, o prečudna rešiteljica grešnikov! Vsem, ki so že na krivi poti ali se še kanijo na njo podati, kličem resne besede: Verujte meni, ki sem obe poti okusil, nikar ne hodite po široki cesti; že v tem življenju boste na ozki poti veliko več prave in čiste sladkosti uživali, kakor pa na široki cesti. Vzemite pa v poštev obe večnosti, nesrečno in srečno: potem se boste hitro za ozko pot z Marijo v nebesa odločili.

(Dalje sledi.)

Sveto Delinstro.

Nektere pesmice za male.

Sveti Trojici.

Svét, svét, svét
Bog Oče sabaot!
Svét, svét, svét
Sin Božji, naš Gospod!
Svét, svét, svét
Duh sveti — Bog povsod!

Pred sv. Rešnjim Telesom.

O kako lepó,
O kako sladkó,
Preljubi Jezus moj,
Je meni pred Teboj.
Ne morem tebe zapustiti,
Ne morem ven iz cerkve iti!

Prosim Te lepó,
Jezus, stór' mi to:
Ti pojdi dóm z menoj,
O pojdi koj, le koj!
Brez tebe živ ne morem biti,
Ne pit', ne jést', se ne učiti.

Zvezdi Danici.

Pozdravljam te, Daničica,
O ti presvitla zvezdica!
Prinesi nam že beli dan,
In Božjo čast oznan', oznan'!
Prehódi se okrog zemljé,
Govóri tiho na sercé:
„Zaslišite ljudjé, za vas
Je ljubi Bog ustvaril nas!“

Pesem k angeljčku varhu.

Sem srečen otročiček,
Zavar'van, oskerbljen,
Nebeški angeljčiček
Je z mano, je pri men':

Pogube dušo brani
In straži mi telo,
Pred hudim me ohrani,
Me grom ubil ne bo.

Moj angeljček le vari
Na duši, na telés';

Pred hudim posvari,
Pripelji do nebes.

Lepi nébes.

Nebó, nebó!
Kako si ti lepó!
Vsaka tvoja zvezdica
Je mična rajska lučica.

Nebó, nebó!
Kako si ti lepó!
Tvoja bela lunica
Je sreberna svetilnica.

Nebó, nebó!
Kako si ti lepó!
Tvoje zlato solnčice
Nebeško je očesice.

Nebó, nebó,
Kako se ti lepó!
Lepši vse je večni Bog,
Je stvaril ves nebeški krog.

Cerkev — nepremagljiva.

(Dalje.)

Ogenj in meč usmertita hitro življenje človeško, zato si izmislil trinog Dioklecijan še drugih muk.

Pribijajo kristjane na križe z glavo navzdol in jih pusté, da na ta grozoviti način umirajo. S čepinami ubitih posod jim život terpinčijo. Z orodjem pripenjajo na drevesih vejo k veji, obešajo nanje kristjane in nenadoma izpusté, da izleté veje narazen in kristjani se tergajo na kosce.

Še je mnogo drugih načinov; a človeško oko se mora s studom obrniti od tacega hudodelstva; pero se ustavlja popisavati. Le eno naj še omenim. V nekem frigijskem mestu bili so prebivalci vsi kristjani. Kaj si tedaj sovražnik izmislil? Mar usmertí vsacega posebej? Kaj še! To bi bilo predolgočasno, utrudljivo. Na štirih oglih zažgè mesto in v kratkem času je kazal le pepel, da je bilo tukaj mesto, in užgane kosti so pričale stanovitnost spoznavalcev Kristusovih. V mestnih okolica, kamor so vlačili kristjane, bilo je še mnogo lét, kakor piše Evzebij, polje pokrito s kostmi pomorjenih, ktere so vlačili psi semtertje.

Tako so počenjali s kristjani. Si li moremo še kaj hujšega misliti? Hoteli so zatreti keršanstvo nespametni, ki bi bili vendar vedeli lahko, da je to delo Božjih rók in se ne dá zatreti; a vsled silnih zlob in hudobij bilo jim je zaslepljenim zakrito. Bilo je preganjanje grozovito; bila je pa tudi strašna in očitna kazen, ki je zadevala morivce ter preganjavce, in kaže očitno, da kolikor bolj se človek spozabi in prederzne, toliko huje ga tudi udari pravična roka Božja.

Pervi je Dioklecijan, ki mora pokusiti bridko kupo silnega, neznosnega ponižanja. Nagloma namreč zbolí; leto dni tare ga huda bolezen, ktera mu uzame slednjič pamet. Prisilijo ga, da mora cesarsko krono odložiti in se drugemu, ljutemu svojemu sovražniku umakniti, sam pa gre v Dalmacijo, čakajoč še ostreje kazni, kajti pravica je zahtevala še več. V trinoštvu in silovitosti enak prvemu divjá Galerij proti kristjanom. „Medvede ima“, piše Laktancij, „ki so v divjosti in silovitosti njemu (trinogu) podobni. Kadar se mu poljubi, zvabi medveda k sebi, mu verže človeka, in se veseli ter sladko smeja, gledajoč kri borega siromaka.“ Sploh trinoško vlada. Deržavne postave so njemu zadnja skerb; one, ki mu

godejo, prideržuje, a sebi neljube odpravlja meni nič, tebi nič. Pravične sodnike po provincijah odpravlja in postavlja naslednike breznačajne, neolikane ljudi, katerim ni bila mar pravica, marveč le samopridnost. Ljudstvo preobloži z mnogimi davki, ktere so izterjevali neusmiljeni in krivični sodniki. Edini berači in prosjaki bili so prosti davkov. Toda tudi teh pomni res „velikoserčni vladar“. Ukaže namreč poloviti reveže, vjete naglati na ladije in jih sredi morja potapljati!

Pustimo kruteža divjati še nekaj časa in ozrimo se k Herkuleju, ki je prej preganjal kristjane. Tudi on mora svojo cesarsko oblast odložiti in umakniti se v Kampanijo. Maksencij, sin njegov, ga še enkrat pripelje vladarja nazaj, ali tudi tej slavi je kmalu konec.

Herkuleju namreč ni bilo po godu, da mora vladarstvo deliti s svojim sinom; bil je navajen le sam vladati; zato obdolži v nekem ljudskem zboru Maksencija, da je on kriv vseh nesrč, ki zadevajo kraljestvo. Spozabi se še celó tako, da izterga sinu bliščečo obleko kraljevo; pa vojaki, ki so Maksencija cenili, so ga zgrabili in moral je, hočeš nočeš, v prognanstvo. Podá se v Galijo, kjer vlada po smerti Klorovi sin njegov Konstantin, ki se je pozneje pokristjanil. Tega hoče on odriniti in polastiti se prestola.

Franki se vzdignejo za ono dobo proti Konstantinu, in ta sklene z vso svojo armado udariti proti sovražnikom. Ali Herkulej mu svetuje, naj vzame le pelovico vojske seboj, češ, sej bode lahko s temi ukrotil peščico upornikov. Konstantin ne razvidi hudobije in prevare, ter stori po njegovem svetu. Komaj pa pride Konstantin čez mejo, že se polasti Herkulej cesarske palače, nagrabi denarja obilo, ktereга razsipa med vojake, da jih pridobi za-se.

Vérni podložni poročé Konstantinu, kaj se je zgodilo in ko bi trenil, stoji Konstantin s svojo armado pred domačim mestom, ki ga precej v oblast vzame. Vjetega nezvestega Herkuleja noče končati, temuž izžene ga iz mesta. Že to milostljivo ravnanje bi bilo moralo omečiti gerdega hudodelnika; pa zastonj. Komaj prost, že zopet misli, kako bi škodoval Konstantinu. Sestro svojo, ženo Konstantinovo, nagovori, naj mu pusti priti po noči do Konstantina, da bi ga umoril. Žena mu obljubi, vse to pa pové svojemu možu. Določeno noč denejo v posteljo cesarjevo nekega sužnja in pusté le nekaj straž na hodiščih; vrata pa so odperte. Zlobno veselje prešinuje Herkuleju serce, ko vidi vrata odperte in le malo straž. Malo časa in mertev je človek v postelji cesarjevi. (Kako pregrešno je bilo tudi to, da so ubozega sužnja v smert izdali, to vé vsak kristjan; toda Konstantin in njegovi ljudje se gotovo tega niso še tako globoko zavedili, ker bili so še pogani, katerim življenje kacega sužnja ni nič veljalo.) Z glavo ponosno verne se Herkulej iz sobe, češ, naj hujši nasprotnik je končan; ali kako se prestraši, ko mu pride naproti Konstantin s četo vojakov, ki ga zdajci primejo.

Čas plačila za Herkuleja je prišel. Drugi dan že visi na vislicah truplo bivšega rimskega cesarja, kakor znamenje pravice Božje!

Strašna je bila tudi osoda Galeriju, drugemu preganjavcu kristjanov. Laktancij piše:

Osemnajst lét vladajočega udari Bog z neozdravljivo boleznijo. Posamezni udje telesa začnó mu gnjiti. Zdravniki, bilo jih je mnogo in naj zvedenejši med vsemi, poskušali so, kar so vedeli in znali; toda bilo je vse zastonj. Rane so bile vedno večje, smrad pa, ki se je razprostiral po palači, je odganjal ljudi od njega. Videč, da človeška pomoč nič ne izdá, vpraša bogove (malike) za svét, kaj mu je storiti; tudi to nič ne pomaga. Bolečine so neprenašljive, ker celo telo je zgoli sama rana.

V tolikih mukah in bolečinah spomni se Boga kristjanov. Obljubi, da hoče cerkve vnovič sozidati in sploh svoje napake popraviti. Ko ga obdajajo smertne slabosti, izdá ukaz, v katerem zapoveduje, naj se vsi vjeti kristjani izpusté; da smejo prosto opravljati sveto službo; dovoli jim tudi zidati cerkve, kolikor jim drago.

Veliko veselje se zbudí med kristjani po cesarstvu; veselih obrazov hité jetniki na svoje domove; umerje pa tisti dan njih preganjavec strašne smerti, ki je končala muke grozovite.

Bilo je to l. 311.

Kaj pa se je zgodilo z Dioklecijanom, poprašá morda, dragi čitatelj? Tudi on ni odšel pravični roki Božji. Pregarjan iz svojega kraljestva — mora gledati, kako novi vladarji preganjajo Prisko in Valerijo, ženo in hčer njegovo, kako ju slednjič sramotno umoré.

Toda še huji udarec zadene njegovo zlobno serce. Konstantin namreč ukaže vse podobe in kipe Herkuleja in Dioklecijana pokončati. S svojimi očmi mora Dioklecijan gledati, kako ljudje norčevaje se tarejo njegove podobe. To ga potare do čistega. Valja se, blaznemu enak, po postelji in po tléh, noče nobene jedi, žalostno za lakoto konec stori — Dioklecijan, kteremu se je preprij toliko časa klanjal ves svet.

(Dalje sledí.)

Mladina, vari se prostomiselsva!

Večkrat se sliši in skuša, kako zlasti mladi in neakušeni ljudje radi potegnejo z rogovilstvom, če je še tako nespametno in hudobno. Samo krič, da gre za svobodo, je že zadosti, da se vse dervi na stran vekačev. Kam pa to pelje, kar n. pr. se dan danes bobna pod „zastavo mladih“ pri raznih narodih, to nam naj bolj jasno kaže zgodovina. Veliko debelih bukev je popisanih z neštevilnimi mesarstvi in klanjem iz pervega francoskega rovarstva, in vsacega človeka, ki ni zamoril vsega človeškega občutka, mora groza in strah obhajati, ako to prebira in vidi, kam se pogrezne, kdor posluša lažnjivih prerokov tarizejske glase. Naj podám tukaj ob kratkem le eno samo strahovitih dogodb od l. 1792.

Janez Langoiran (r. Langoarán) je bil eden prvih in naj izverstniših mučencev, ki jih je zadel klavski nož lažnjivih svoboduhov in so za Boga in vero kri prelili. Imel je lepe zmožnosti, sosebno zasluge za človeštvo in bil mož vzvišenih čednost; zato so ga brezbožni čertili, smertno sovražili. Bil je sin ubožnih staršev, pa tako obdarovan in ob enem priden dijak, da si je pridobil viši znanja bogoslovja, bil povsod spoštovan, v službe prošen in iskan od raznih strani. Pisal je marsiktere učene spise, zlasti je zavračal zmote. Besedo Božjo pa je tako éversto oznanoval, da je veliko zmotenih pridobil za poboljšanje in čednost. Že skor petdeset lét star se je pod učenim č. g. Asseline-m, poznejšim škofom, naučil še častitljivega starodavnega hebrejskega jezika, v katerem je pisano sv. pismo.

Lažnjivi prostomiseljaki, kakor je njih navada, so na prvo izsilili in dajali veri nasprotné postave, in kateri jih zarad Boga in vesti niso spolnovali, so jih terli, preganjali, morili. Langoiran je bil o tistem času veliki namestnik Burdigalskega škofa, kateri pa je bil priderževan v Parizu pri tako imenovanem „narodnem zboru“. Zahtevali so takrat prekucuhi od duhovstva prisego na neko „državljansko vstavo za duhovstvo“. Ker tedaj ni bilo doma nadškofa, se je veliki namestnik Langoiran toliko bolj poganjal z vso gorečnostjo za reč Božjo. Vse je storil, kar koli se je dalo, da je razodeval in zavračal krivico in izdajstvo tiste „vstave“. Vsled tega je večí

del duhovstva in drugih vernikov ostalo stanovitno pri nauku katoliške Cerkve. Ravno s tem si je pa Langoiran nakopal vso jezo slepih in obsedenih rovarjev.

Po nobeni poti niso mogli vzroka dobiti, da bi poštenega moža preganjali; torej so segli k obrekovanju. Dali so na svitlo neko lažljivo brošuro zoper njega, podkurili in nahujskali ljudstvo v njega. Ravno ob tistem času so lažnjivi prostomišljaki postavljali „neko drevo svobode“ ali prostosti in hotli so mu zaliti s kervjô kacega branivca sv. vere. Slepništvo se je vedno bolj širilo, ljudstvo podpihovalo, in pogosto se je slišalo zmed kupov ljudi: „Zdaj je čas duhovne potrebiti.“ Langoiran je po nasvetu nekega prijatla v taki očitni nevarnosti sklenil zapustiti mesto Bordeaux (r. Bordó) in stanovati kake dni na neki pristavi zunaj mesta, dokler bi tista grozovita slovesnost ne bila doveršena.

V tisti hiši je našel tudi čast. g. Pannetier-a, kterega so bili verski sovražniki pozneje umorili. Ravno ta je o takratnem stanju naznanil to-le: Trinajstega mal. serpana zjutraj ob štirih je veliko število oboroženih ljudi napadlo tisto hišo, so razbijali na vrata in žugali, da bodo vse razbili, ako se jim precej ne odpre. Bili so spušeni v stanovanje in vse so preiskali, ter žugali, da nam *) bodo glave odbili, če kake puške najdejo; potem so nas prisilili iti z njimi v srenjsko hišo. Že so imeli izpušeni biti, kar Langoiran-a tožijo, da je hotel nekega vojaka podkupiti.

Na to lažnjivo zatožbo so bili peljani pred sodnika. Stotnik pa, ne da bi bil sodnika poslušal, Langoiran-a zgrabi za vrat in vlekli so jih v ječo v „Cauderau-n“, kjer je prav temno in nezdravo. Zraven vsih drugih nezgod so mogli poslušati naj strašnejši preklinjevanja, s kterimi so jih obkladali neprenehoma.

V dvanajstih urah našega ječenja v tem groznem kraju, pravi pisavec, smo molili in imeli pobožne pogovore z ozirom na naše okolišine. Podvergli smo se popolnoma v sklepe božje previdnosti, sprejeli voljno terpljenje, s kterim so nas obkladali, in večkrat smo se spodbudovali z lepimi besedami iz apostolskega djanja: „Sli so spred velikega sveta z veseljem napolnjeni, da so bili vredni najdeni zavoljo imena Jezusovega zaničevanje terpeti.“ Langoiran je velikrat ponavljal te besede in rekel, naj mu Bog podeli milost, da bo imel občutke velikega Ignacija Antijohijskega, kteri je misleč na muke, ki so mu bile pripravljene, zaklical: *Ako bi mi prizanašale zveri v amfiteatru (na morišu), kadar jim bom dán, kakor so drugim mučenikom, bom jih sam (na sebe) dražil, da bom somlét z njih zobmi in postanem žito Božje.* Precej potem me je prosil, naj ga spovém, pri čimur je razodeval naj priserčniši občutke obžalovanja. — Potem mu je Langoiran izročil še pisemce do svoje sestre, kajti rekel je, da on (Pannetier) pri tej priliki, kakor mu je bilo predpovedano, še ne bo konca storil.

Berž ko so sovražniki duhovnov v Burdigalu zvedili, da je verli Langoiran zapert, pošljejo svojih klavcev v Cauderan, da naj ga umorijo ali pa tje pripeljejo, kjer ga že drugi ubijavci čakajo, in tega so toliko bolj pohlepni, da bi svoje kervizejne oči pasli, kadar ga bodo mesarili.

V dan prostostne slovesnosti so po raznih koncéh mesta dali nabiti naznanilo: „Gospod Langoiran je vjét; drevi ga bodo peljali z Cauderan-a v Bordeaux: priporočen dobrim patrijotom.“ — Proti sedmém zvečer so res jetnike iz ječe peljali k sodbi pred okrajno gosposko, ki je imela sedež v nadškofovem dvoru v mestu. Po vsi poti je sulo na nje tisučero zasramovanj in ostudnost.

*) Iz tujega jezika, ki nima dvojnega števila, ni čisto jasno, ali sta bila samo dva tukaj, ali jih je bilo več. Vr.

Na okrajnem dvorišu pa je preklinjanje spremljalo tudi že djansko napadanje. Takrat, pravi Pannetier, sem se zagnal, sam nisem vedil zakaj, proti neki sobani; Bog je pomagal pri tej neprevdarjeni poskušnji: noben človek me ni zaderževal. Našel sem nekóga pri vratih, ki me je sprejél, in je vrata za menoj zaklenil. Od tega trenutka nisem vidil nič tega, kar se je dalje godilo.

Grozovito mesarjenje, ki je nasledovalo, je zamoglo pričati 4000 gledavcev. Najprej so mašnika Dupuy-a, že poprej z več zabadljeji ranjenega, grozovito zadavili. Bil je z dvema drugima zapert, vjét v vasi, kamor je bil pobegnil.

Ravno ko je Langoiran dosegel stopnice, da bi se podal v sodnijsko sobano, ga eden klavcev za obleko prime, drugi pa ga s smertnim udarcem na tla podère. Poslednje besede mučenikove so bile: „Odpusti mi, o Gospod, kakor jaz njim odpustim.“ — Nastane grozna tihota, o kateri se je nečloveško trinoštvo paslo nad merličem; potem vzdigne eden morivcev kervovečo glavo pobožnega Božjega služabnika in se zadère: „Odkrite se! živel narod!“ Potem na sulici nosi kervavo glavo do dvéh v jutro po mestu, tovariši njegove grozovitosti se pa za njim dervé. Prinese jo ostudnež celó pod okno sestre umorjenega Langoiran-a!... S tako olikanostjo se ponašajo brezvérski prostomišljaki! Ne narodna straža in ne gospóske se niso ustavljale tem grozovitostim. Iskali so se pa opravičiti pred očitanjem blagočutnih prebivalcev, ker so drugo jutro dali na zidove nabiti naznanilo, da te morivce prepustijo njihoveму grizenju vesti... Kakor da bi take zveri še kaj vesti imele!...

Lep pomen imajo besede: napredek, osvečenje, prostost, bratovstvo, enakost. Toda le samo keršanstvo nam daje in pojasnuje njih polni in pravi pomen; kdor pa je brez vere in se vtika v to nalogo, on vse skazí in vse njegovo poganjanje za prostost itd. se zverže v strahotno sužnjost in divje trinoštvo. To se povsod pokaže in spričuje, kjer koli ljudje brez djanskega keršanstva hočejo ljudi oprostovati.

Človek, pravi Ketteler, je svojo prostost zlorabil, se je z grehom od Boga odločil, in s tim je zgubil čeznaravno zvezo z Bogom, oškodoval pa tudi naravno podobo Božjo v sebi, namreč zmožnost: resnico spoznati in dobro izvoliti. Bog sam je zamogel to zvezo obnoviti in jo je obnovil po Kristusu, in le po tej poti, ktero je Sin Božji učil, se zamore človeštvo vzdigniti, oprostiti, osrečevati.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Čudno pripravljanje na binškošne praznike.) Aposteljni in učenci so se po Gospodovem vnebohodu deset dni z molitvijo, postom in samotnostjo pripravljali na prihod sv. Duha ter na svoj prihodnji poklic za učitelje med narodi. Katoliški birmanci se delj časa poprej pripravljajo z naukom, z molitvijo, tudi s prejemanjem zakramentov sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, kteri so že temu zmožni. Katoliška Cerkve sploh spozná silno imenitnost binškošnih praznikov, zato zapoveduje oster post na binškošno soboto, da bi vérniki več in večih darov prejeli od sv. Duha. Cerkvene molitve kažejo zlasti tudi na to, kako sv. Duh v naravi vse dela in stvarja, in v tem pomenu se priporočujemo sv. Duhu za lepega, zdravega, obilnega sadeža na polji: za dobro letino.

Kako pa se je nekaj ljubljanske šolske mladine pripravljalo letos na vélike binškošne praznike? Prošeni smo, naj v očitno svarilo naznanimo, kar nasleduje, ker zbudilo je veliko nejevoljo.

Šestnajst deklic ženske pripravnice, v spremstvu dveh gg. učiteljev, si je ravno binško soboto izvolilo za tako imenovan izlet, in sicer v Kamnik, — človek bi mislil, da na močnik, ker je bil postoi dan; pa ni bilo tako.

Tam so šle gospice v kerčmo, so na tisti postni dan plesale, kakor se pripoveduje, dale si mesnih jedi pripraviti in so se z njimi gostovale. Tako so se pripravljale te prihodnje ljudske učiteljice na binško praznike in na svoj poklic, ali kaj? Če se s takim izgledom res menijo našemu vérnemu narodu prikupiti, so gotovo v zmoti; in če mislijo ko učiteljice sv. Cerkvi zvestega naroda take izgleda in nauke dajati, gotovo bolje storé, če se temu poslu do časa odpovedó.

Slišal se je izgovor, da na popotvanji se že smé postni dan meseno jesti. No, če je taka, se pač lahko vsi posti dajo zljajšati: samo je treba n. pr. véliki petek, kvaterno sredo itd. „izlet“ napraviti, v kako kerčmo „popotvati“, slanine in klobás si naročiti, pa pridno plesati, da bode boljše dišala ta prijetna hrana.

Toda — „Bog se ne dá zasmehovati“. Kar se seje, to se bo želo.

Sicer se tolažimo, da v tem primérleju se je to zgodilo bolj iz nespriemljenosti in nevednosti, kakor pa iz hudobne volje, kar se pri olikanih, se vé, zopet ne dá čisto opravičiti.

Iz Ljubljane. (*Kje je značajnost?*) Kaj je značajnost? Tista lastnost, ki je ne najdeš pri nobenem liberalnem časniku, pri nobenem liberalnem poslancu in državniku novošegnega kopita. Kar koli je zarés značajnega, je bilo vselej nasprotno napoleonstvu, bizmarkijanstvu, beustovstvu in njihovi kulturni borbi, kakor je še danes. Novošegni liberalizem v nobeni deželi nič plemenitega ni obrodil. Ta liberalizem, kakor pravi Ketteler, po svoji naj bolj znotranji naravi ni nič družega, kakor absolutizem in birokratizem (naj goropadniše samoderštvo) preteklih stoletij; loči se le po zunanji podobi in nima svobode v sebi, ampak le malo njenega videza, v resnici pa je brezozirna, naj osorniši nesterpljivost, vkožena „intoleranca“.

Ta novošegni liberalizem, pravi Ketteler, še ne misli na to, da bi pravo ljudstvo zastopal. On zastopa le samo svojo stranko v ljudstvu. Pa velikrat še stranke ne, temuč dela vsemu ljudstvu ravno nasproti. To, pravi Ketteler dalje, vsi vidimo v tistih zbornicah, v katerih ta lažnjivi liberalizem ali prostomišljaštvo gospoduje. Zato je velika naloga katoliškega časništva, ga vedno spominjati na njegov izvir in njegove načela in ga siliti, ne zastopati samo časniških menitev, strančarskih koristi, ampak zastopati pravo ljudstvo, kakor biva in živi v deželi, zadostovati njegovim željam, njegovim potrebam, njegovi veri in vesti.

Novošegni liberalizem pa je delal in dela ravno nasproti. Njegova lastnija je brezvérnost in brezbožnost; on posebno sovraži razodeto keršanstvo, še zlasti katoliško Cerkev, čerti in zaničuje pod psovko „klerikalstvo“ vse tiste, kateri se z ljudstvom poganjajo za naj vikši dobrote človeštva.

Zoper ta novošegni laži-liberalizem se je značajno bojevala le samo Cerkev in kar je značajnih móž, pa le nekaj malo časništva.

Vtelesen je bil ta malik te leta v bizmarkovstvu, v svetnjaških društvi, v mnogih zbornicah, v šolah itd. Kako prav pa so imeli, kateri so se temu maliku značajno ustavljali, se je jelo kazati vedno bolj. Eden avstrijskih državnikov, kakor piše „Vaterland“ 16. majnika, je želel, naj bi Bizmark ne umerl, dokler ne vidi svojega dela v čepinah pred seboj. Vsevladajoča pravica pa je bila ostrejši: nemški kancelar mora viditi

svoje delo v blatu gnjiti. Doživel je, da vse stranke, ki jih je zlorabil, skrunil, v blato mandral, se zdaj zoper njega vzdigujejo. Središe, naprednjaki, liberalci, celó framasoni, iz katerih je ministre jemal, in judje, katerim je nemško državo izdajal, se orožijo proti novemu Makiavelu.

Ali ni to zadostivno za značajne katoličane? Vse je bizmarkovstvu slavo spevalo o svojem času. Skor samo katoliški časniki so z Rimom še glas povzdigovali zoper njega, ko je terl škofe, mašnike, posebej mnihe in poštene katoličane; zdaj so celó framasoni in judje zoper njega. Naj bi le tudi še spoznali, kako krivično je njihovo lastno počenje zoper katoličane in kako ostudna in pregrešna je bila in je njih škodoželjnost o času bizmarkovskega lomastenja zoper sv. Cerkev.

Ponavljamo, da le pravi katoličani so značajni, njim ni treba misli spreminjati, ker vedno so merzili bizmarkijanstvo, kar sedaj grajajo celó judje in framasoni.

Ljubljanska škofija o pričetku leta 1813.

(Dalje.)

XVIII. Vače. Duhovnije I. verste: Vače (z dek. sedežem; župnik Ant. Bergant, kaplana: Ign. Jugovic in Bl. Biaznik), Moravče in Čemšenik. Duhovnije II. verste: Zagorje in Kolovrat. Duhovnije III. verste: Trojana, Hotič, Šent Lambert in Peče.

XIX. Cirknica. Duhovnije I. verste: Cirknica (z dek. sedežem: dek. Juri Pfeifer, kapl. Bl. Kersnik id.), Lož in Bloke. Duhovnije II. verste: Žilice in Planina. Duhovnije III. verste: Grahovo, Unec in Šivce.

Okrajina Koroška štela je naslednje dekanije: XX. Feldkirchen. Duhovnije I. verste: Feldkirchen, Terg *) (z dek. sedežem; 2053 duš. Dekan, takrat g. Jan. Zopot, bil je ob enem škofijski generalvikar za Koroško). Himmelberg (Sokovo). Duhovnije II. verste: Tiffen, Steuerberg (župn. Jan. Paigg!), Glanhofen, St. Niklas am Pernig (Pernek), Ossiach (Osoje), St. Leonard in der Gnesau (Knezovo), Waxenberg (brez duhovna; 246 duš) in Ausserteichen (Dolnje Pleso). Duhovnije III. verste: St. Josef an der Tratten (Trata), Zedlitzdorf (Sedlice; brez duhovna), in Innertaichen (Zgornje Pleso; brez duhovna; 158 duš).

XXI. Lienz (sedanje Tirolsko). **) Duhovnije I. verste: Lienz (z dek. sedežem; dekan Ant. Alderik Marija, dr. modroslovja in bogoslovja, duh. svétnik Solnograški, Briksenški in Ljubljanski; 2276 duš). Ondotni frančiškanski samostan štel je 12 čč. gg. oo. mašnikov in 2 laika. Dölsach, Kals in Assling. Duhovnije II. verste: Tristarh in Lavant. Duhovnije III. verste: Oberlienz, Leisach, Aineth, Nussdorf, Graffendorf, St. Johann im Walde, Schlatten, in St. Justina in Kristein.

XXI. Liserthal. Duhovnije I. verste: Lisereck (880 duš), Müllstatt, St. Peter im Katachthale (Kačeje),

*) Slovenske imena, pod oklepom pristavljene, so posnete po imeniku Kerške škofije, tako, kakor so ondi poleg nemških imén natisnjene. Pis.

**) Mnoge krajne imena vzhodnje Tirolske strani kažejo nedvomljivo, da so stanovali tudi ondi, kakor po Gorotanu, nekdatj Slovani, in kar na drobno skazuje spis dr. J. C. Mittertnerja: „Die Slaven im Pusterthale. — Slovani v istočni Bistriški dolini na Tirolskem“, lansko leto v „Danici“, in tudi v posebni knjižici pri g. Krajec-u v Novem mestu l. 1880. Mnogo duhovnijskih imén je ondi raztolmačenih, katere beremo v šematizmu l. 1813. Pustriška ali Bistriška dolina (Pusterthal) obsega namreč ravno one tri Tirolske dekanate, ki so takrat pripadali naši ljubljanski škofiji. Pis.

in Gmündt (Sovodje). Duhovnije II. verste: Maltein (Maletinje), Dabriach (Dobrije), Kleinkirchheim (malo Cirkno), Radentheim (Radetinje), in St. Peter in Tweng. Duhovnije III. verste: St. Niklas im Katschthale, Leoben (Ljubno), Obermüllstatt, St. Martin in der Ebene (Št. Martin v Ravni), Kaning (Konatiče), St. Oswald in Kleinkirchheim (Šent Ožbalt), Kremsalpe (Kremska planina), in Treffling (Trebliče). (Dalje nast.)

Razgled po svetu.

Laško. (*Framasonsko lomastenje.*) Iz vsih večih laških mest se sliši, kako neznansko delajo framasoni, da bi katoličanstvo zaterli. Velikansko posebno je njih razdevanje v Rimu, kjer, kakor piše „Unità“ 13. majnika t. l., se je rovarstvo usedlo z edinim namenom, da bi zadušilo katoličanstvo v naj močnejšem živcu njegovega življenja. Začelo je svoje delo s framasonskim kladvom in odbilo ime Jezus z Rimskega (jezuitovskega) kolegija. To je bilo glasilo ravno tako zagrizene kakor potuhnjene vojske, ki je deset lét tega, kar ni še nič prejenjala.

Za vsako razdjanje frajmavrarji išejo kake pretvéze: zdaj so starinarske preiskovanja, zdaj vravnavanje kake ulice, zdaj jim je izgovor očitna korist, da so kako cerkev, samostan, svetišče razdjali. Veliki križ sredi iz Koloseja so odstranili iskaje tlaka, ki so vedili, da ga najti ne morejo. Po odpravi križa so iztergali tudi križev pot s tega velikanskega prostora, napojenega s kervjo stotisučerih mučencev. Potem so uzeli (likvidirali) cerkev sv. Marte; da naredé magazin, razširijo in zravnajo pota, so razdjali cerkvi sv. Kaja in sv. Terezije pri Kvirinalu. Z enakimi farizejskimi vzroki so uplenili in razdjali šest družih cerkev in svetiš. En par izmed teh so spremenili v ječo, eno v porotno dvorano, en samostan zopet v ječo. Se vé, da pri zatiranji sv. vere bode vedno več ječ treba zidati. Na „blaženem novem Laškem“ že skor nikamor nimajo z jetniki, in ni čudo, ker veliki gospodje krasti, pleniti, svetišča skruniti učijo!

Po drugi strani pa rovarji, kakor katoliške cerkve razdirajo, tako dopuščajo krivoverske cerkve in šole zidati in vstanovljati. „Unità“ opominja, da pri takem vzmaganji brezbožnosti katoličani ne smejo dremati, s sovražniki se ne pogajati; v obliči lisičjih grabljenj torej z zavednostjo žaljene naj svetejši pravice kliče: Dajte nam naše cerkve nazaj! Ta glas bo strašno bučal na ušesa brez preneha: „Nazaj, nazaj, kar si po-grabil!“

Prav zadnji čas je eden izmed njih poklican pred večnega Sodnika na odgovor za vse hudo, kar je storil Cerkvi Kristusovi. Bil je veliki framasonski mojster, „gran maestro, venerabile dei venerabili“, Jožef Mazzoni. To pa ga ni zadrževalo sedeti ko poslanec v laški zbornici, in pozneje celó v senatu! Imenovana je še dalje cela versta velicij mojstrov in sicer framasonov na visokih stopnjah v ložah, ki so bili ali so še poslanci ali celó ministri.

Zdaj umerli „gran maestro“ Mazzoni je med drugim 10. prosenca svojim laškim beznicam poslal skrivno okrožnico; prepoveduje pa take reči razglašati po časnikih. Dal je svojim sužnjim izdelati 7 nalog, kakor jih n. pr. šomašter daje svojim šolarjem. Med temi je n. pr. drugo vprašanje: „Če, in ktere vere so nasprotnne framasonstvu“. Tretje: Razlog, da se doseže svetnjaški, dolžnostni uk v vsih šolah. Peto: „Če izpušenec iz družbe masonske vedno ohrani taki framasonski značaj, da se stori terpivnega (passibile) za framasonsko pravdo (slišite!), ako se je deležnega storil masonskih prestopkov, ali pa družih nemasonskih (profani).“ Šesto: „S katerimi pomočki bi si masonstvo moglo pridobiti bogastva?“ Sedmo: „Pomočki, da se „bratje“ (masoni) prisilijo takse plačevati.“ Lepa svoboda!... Giuseppe Mazzoni je imel pod seboj 4500 djanskih in plačevajočih udov, in med temi veliko število senatorjev, poslancev, visokih vradnikov, vse velike republikane. Kdo se bo potem čudil, da se na Laškem sv. Cerkvi tako godi?

Misli pri procesiji sv. Rešnjega Telesa.

Pripravite se vé cvetlice,
Umijte v jutra rosi lice:
Gospod vaš danes memo gré,
Priklanjajte se mu globoko,
Svoj duh puhtite na široko,
Vonjave naj mu pot sladé.

Pripravite se vé neveste,
Vse duše, kar naj lepše veste:
Vaš ženin Jezus memo gro.
V roke serce si dans vzemite,
Z ljubezni lučjo mu svetite,
Svetilne te ga veselé.

Pripravi vetrič ti se lahni,
Stvarém zaspanim v glave dahni,
Dremôtnim glasno zašumljaj:
Da Jezus danes memo hodi
In svoje zveste sabo vodi,
Ki čujejo Gospodu naj.

Nebo nad nami se odpira,
Nebeščanov se truma zbira,
Z višave petje se glasi:
Na zemljo pridejo nebesa
Na praznik Svetega Telesa,
Praznujte skup ga vse stvari!

Čuj, slavo možnarji gromijo,
Zvonovi v čast mu že zvonijo,
In glasi gladki mu pojó.
Poglej zastave vihrajoče,
Poslušaj ljudstvo molijoče,
Iz cerkve ravno ven gredó.

Pozdravljen bodi, Kralj nebeški!
Ki rod odrešil si človeški,
Ko svojo Kri si zanj prelil;
V spomenik svojega terpljenja
Si hrano večnega življenja
Sirotam lačnim podelil.

O Jezus! živo prav vérujem,
Da Tebe zdaj Boga spremljujem;
Za vero to dam svojo kri.
O Kruh nebeški, vere hrana,
Do zadnjega v življenji dana
Poživljaj to mi vero Ti!

O Jezus! terdno pričakujem
Poln upa, kar jih potrebujem
V življenju tvojih svetih gnad;
In enkrat gori v večnem maju
Na tvojem domu v srečnem raj
Boš, sladki Jezus, moj zaklad.

Cerkev na Ruskem. Ruski časniki naznanjajo nekoliko o katoliški Cerkvi na Ruskem. Razun Poljskega je v ruskem cesarstvu 1 kat. nadškof, 4 škofje, 1864 mašnikov in 1044 duhovnij s 3 milijoni 397.778 vérnikov. Car je brez sporazumljenja s papežem zaterl škofiji Minsk in Kamenice. Nadškof mohilevski stanuje v Petrogradu, in ima pod oblastjo belo Rusijo, baltiške okrajine, Finsko, Severijo, severne okrajine evropske Rusije z Moskvo. V nadškofiji Vilni je 289 duhovnij, 480 mašnikov in 1 milijon 223 tisuč 111 katoličanov; škof je v pregnanstvu.

Škof samogiški ima 216 duhovnij, 526 mašnikov in 1 milijon 49.700 duš; škof luceorski in žitomirski, z oblastjo čez Volinijo, Podolijo in Ukranjo, 257 duhovnij, 393 mašnikov, in 487 tisuč 110 vernikov. Tiraspoljska škofija je bila ustanovljena od Pija IX 5. rožn. 1848 s pečatnico „Universalis Ecclesiae“ in obsega bregove reke Volge, Kavkaz in druge okrajine, ter je v nji 200 tisuč duš s 137 mašniki, 114 duhovnijami in 188 cerkvami. Izmed mašnikov jih je 85 latinskega in 52 armenskega obreda. Glavno jedro katoličanov v tej škofiji so Nemci, Armeni in Georgijani, po družih pa Poljci. Semenšče ima po naj večem delu nemške gojence in škof je od l. 1872 Nemeč milgsp. Francišek Ksav. Al. Zottmann.

Cret in sud zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Očitna Marijna pomoč. Neko nedeljo v postu tekočega leta je Micika Habjan, 10letna deklica na Zalem Logu, po opravljeni dopoldanski službi Božji staršem rekla: „Grem rožice tergat“. Gre tedaj na domači vert, ki je ravno pod hribom. O poldan je ni k južini. Oče, ki mu kaj hudega še na mislih ni bilo, pravi: „Klicali je ne bomo; kadar bo lačna, bo že prišla.“ Ura odbije ena, pa je le ni. Zdaj začne obadva skerbeti, kje bi bila. Mati s svojim sinkom jo gre okolo hiše iskat, ker bila je sicer vselej o pravem času doma. Iskaje je pride na domači vert, in konec verta jo zagleda vso kervavo s prebito glavo v nezavednosti ležati. Grozen strah! Prenesejo jo in spravijo v hišo. Velika, rogljata, spičasta skala se je bila s hriba privalila, ji ravno na glavo treščila in ji dve strašni rani naredila. Po litanijah me pokličejo, da ji podelim zakrament sv. poslednjega olja. Zvečer pride zdravnik iz Železnikov, ki je ukazal le merzle obkladke na glavo devati; za ozdravljenje pa ni dal čisto nič upanja, ter ji je le kake ure ali kak dan življenja obetal. Bila pa je čepinja na dveh krajih prebita, in sicer tako globoko, da se je, kakor so starši vidili in terdili, verh glave znal sled stresenih možganov, in da se je pri eni luknjici prav v možgane vidilo. Noben človek še mislil ni, da bi deklica mōgla še pri življenji ostati. Vsak je rekel: „Prav čudež bi bil, ako ne umerje.“ Starši so dali za sv. mašo v naši „kranjski Loreti“ (Suši), ter so hčerko Mariji Devici priporočili, naj se zgodi, kakor je volja Božja! Čez par tednov pride deklica počasi k zavednosti, potem se ji vedno boljša, in zdaj je zdrava — vsem v začudenje in zoper vse upanje. Šla je že v Sušo Mariji se zahvalit in priporočiti. Vse je reklo, da če živa ostane, bo pa gotovo slaboumna. Tudi tega ni znati; bila je že nekterikrat pri meni, tudi pri sv. spovedi — pa ni čutiti, da bi bila manj brihtna, kot je bila poprej. Po mojem spoznanji to po naravni ali naturni poti ne more biti, temveč je Marija pri tem skazala svojo posebno milost in moč. Bogú in Mariji gre torej vsa čast in hvala!

13. velikega travna 1880.

A. P. Zalilōški.

Št. 2. Naš dušni pastir so bili hudo in nevarno zboleli za pljučnico. Bali smo se, da bi jih ne bila vzela nam nemila smert, zavoljo tega opravile smo devetdnevnicu k Naši ljubi Gospej z namenom po „Danici“ razglasiti, ako ozdravijo. Ali bolezen je le še hujše prihajala. Začnemo v drugič moliti k Naši ljubi Gospej, k časti sv. Jožefa in r. Pija IX, in za duše v vicalh sklenjeno s terdnim zaupanjem, da bojo še ozdraveli, in zopet z namenom naznaniti po „Danici“. Bolezen je zeló huda, tako celó, da je umni g. zdravnik obupal pri vsem svojem skerbnem prizadevanju in je celó telegrafično nekterim sporočil, da so gospod nedvomno zgubljeni. — Vendar molile smo še z večim zaupanjem, in hvala Bogu, naši ljubi Gospej in sv. Jožefu, naše zaupanje ni bilo osramoteno, še nismo druge devetdnevnicu dokončale, že se je na boljše obrnilo, v resnici prav čudežno takrat, ko so vse človeške moči bile omagale. — Zdaj je že g. zdravnik izrekel, da so iz nevarnosti in da smejo po malem vstajati. To naj bode naznanjeno v čast in hvalo Bogu Vsemogočnemu in N. lj. G. v poterjenje resnice, da Marija še nobenega ni zapustila, kdor jo je s terdnim zaupanjem prosil. Priporočimo jih v bratovsko molitev, da bi zamogli kmalo v čast Božjo in v naše zveličanje opravljati še veliko lét svojo duhovsko službo s tisto gorečnostjo, kakor so jo pred boleznijo opravljali.

Tomaj, 17. vel. travna 1880.

Št. 3. Lansko leto je bil v „Danici“ priporočen oče, ki je bil štiri leta na pameti zmešan, ni delati hotel, od zdravnikov za neozdravljivega spoznan; zdaj je popolnoma zdrav in zopet dela. Čast in zahvala Naši ljubi Gospej presv. Serca, svetemu Jožefu, pa tudi hvala vsem, ki so zanj prosili. Priporočen je še dalje v dušnih potrebah.

M. F.

Št. 4. Od večkrat sem na dolgu zahvalo Mariji za polajšanje moje bolezn.

M. F.

Prošnje.

V molitev goreče priporočeni: Oseba v telesnih, posebno pa dušnih potrebah za pomoč. — Duhovnik Z. v molitev priporoča svojega brata, ki je dušno in telesno usmiljenja in pomoči Božje posebno potreben. Naj bi vsakdo, ki bo te verstice bral, vzdihnil: Naša ljuba Gospá presv. Serca, prosi zanj Boga! — Hudo bolan mož za zdravje. — Žena priporočuje strašno divjega moža, da bi se spreobrnil in da bi se kaka nesreča ne pripetila. — Dve osebi za edinost, mir in ljubesen. — Družina, ki vedno v prepiru in sovraštvu živi. — Dve osebi v dušnih in telesnih potrebah. — Mati priporoča tri spridene sine. — Žena terdovratnega moža. — Oseba sovražno, terdoserčno sestro. — Več udov prosi molitve za polajšanje stisk in nadlog. — Maloserčna oseba, da bi jo milostljivi Bog na mogočno priprošnjo N. lj. G. in sv. Jožefa nadloge rešil. — Bolehna za telesne in posebno za duhovne milosti.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki traven 1880.

I. Glavna namena: Razsvitljenje postavodajalcev in svetovalcev. Ta dan umirajoči.

II. Posebni nameni:

24. majnika. Marija „pomoč kristjanov“. Priporoč.: Duhovnija sv. Jurja v Ihanu (1120 d.). ž. in m. Cerkev na Ruskem in Poljskem. Spreobrnjenje drugovercev na Slovenskem.

25. Sv. Urban I, papež, mučen l. 230. Priporoč.: Živi in mertvi duhovnije sv. Nikolaja na Savi (647 preb.).

Spreobrnjenje liberalcev v naši deželi. Odprava kletvinje in obrekovanja.

26. Sv. Filip Nerij, † l. 1595 v Rimu. Priporoč.: Duhovnja sv. Lamberta (990 d.), s raojc. vred. Več mladih, ki so poklic zgrešili. Duše v vicah. Lepa obnaša pri procesijah.

27. Sv. Rešnje Telo. Priporoč.: Duh. sv. Jerneja v Pečah (434 d.), ž. in m. Pobljšanje tatov in goljufov. Varstvo nedolžnih. Čedna obnaša pred sv. Rešnjim Telesom.

28. Sv. German, škof v Parizu, † 576. Priporoč.: Vsa občina z ž. in m. sv. Helene pri Doju (1264 d.). Dobra letina. Odvernjenje boleznin in neprevidene smerti.

29. Sv. Maksim škof, patron ljubljanske stolne cerkve. Priporoč.: Duhovnja Blagovica (1002 preb.). Serčnoost mladine zoper zapeljavanje. Pastirji in druga mladina za dolžno obiskovanje Božje službe in čedno življenje.

30. Druga nedelja po Bink. Ev.: Velika večerja. (Luk. 14.) Najdenje nestrohnjene desne roke sv. Stefana, ogerskega kralja, v Stolnobeligradu l. 1083. Prip.: Sveta gora B. M. D. (1040 d.). Spreobrnjenje terdoserčnih in neusmiljenih. Katoliški posli za pravo čednost.

31. Glavni praznik Naše ljube Gospé presv. Serca. Obhaja se ta dan zato, ker je predzadni dan majnika, ki je ves posvečen presv. Jezusovemu Sercu. Popolnoma odpustki po vredno prejetih sa. zakramentih itd. Pripor.: Duhovnja sv. Helene v Hotiču (536 d.), ž. in m. Bratovšina N. lj. Gospé in obilen njen sad. Varstvo prebivalcev naše dežele pred smertnimi grehi in drugimi velikimi nasrečami.

V nedeljo se prične devetdnevica k prazniku Naše ljube Gospé presv. Serca.

Male duhovne vaje.

1. Za šmarnice ter zadevne odpustke hočem spoved in sv. Obhajilo opraviti, ako še nisem. 2. Prizadevati si hočem tudi med tednom večkrat k sv. maši iti. (Vsaki pot 7 lét odpustka, ako si v bratovšini N. lj. G. presv. Serca.)

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. C. kr. deželni predsednik g. Vinkler se je vernil z Dunaja s poslanci vred, ker državni zbor je prejenjal do jeseni.

Deželni zbor se prične perve dni rožnika.

V Trebnjem je gosp. Peter Grasselli enoglasno izvoljen za poslanca.

Procesije v Ljubljani. Pri procesiji sv. Marka dan je bilo l. 1880: 2816 (1010 moških in 1806 ženskih), memo lanskega leta, ko jih je bilo samo 1000 (180 m., 820 ž.). Križev teden letos 3982 (1347 m. in 2635 ž.), memo lani: 4622 (1157 m. in 3465 ž.). Pri procesiji k sv. Florijanu 7. maja letos samo 294. J. E.

Za bratovšino Naše ljube Gospé. Prelepe razne podobe Naše lj. Gospé se dobivajo v katoliški bukvarni. 1. Mrežčate podobe, res prelepo delo, po 4 sold.; — 2. podobe s branjem, obsegajočim pogoje, odpustke, molitev itd. po 3 sld.; — 3. navadne po 2 sld., druge s molitvijo zadi. — Tudi se dobivajo ravno tu prav umetno in lično izdelane sprejemne podobice za „Častno stražo“ Jezusovega Serca — s vsim potrebnim podukom te lepe pobožnosti — po 4 sld. Za spominke in za lastno spodbudo dobro služijo take reči, torej: le po njih!

Češenje sv. Jožefa. V ta namen se dobiva v katoliški bukvarni: 1. „Sveti Jožef v Ricmanih“, kratek popis ondodne božje poti, knjižica 20 str., cena 6 kr. 2. „Novena ali Devetdnevica k sv. Jožefu, s podobo sv. Družine“, cena 4 kr. 3. „Gehet zu Joseph“, spisal Ant. Kuhn, duhoven teržaške škofije, v Celovcu 1880; 140 str.; cena 35 kr.

V Loki ste umerle 17. in 18. t. m. dve pobožni, zeló spoštovani ženi: Joana Molinarova in gospá Kaibova v visoki starosti. Pogreba sta kazala, kako zeló ste bile posebno zavoljo svoje dobrotljivosti spoštovane. Naj v miru počivate!

Javorje, 11. maja. Prijatlom gosp. misijonarja L. Možina bodi naznanjeno: Bil je ta misijonar v postu prestavljen iz naj manjšega in naj ubožnišega misijona v enega naj večjih, kjer je ena naj večjih rudarij bakrenih na svetu. Pred sta bila dva duhovna, ali o veliki noči so škof zavoljo nereda poklicali unega duhovna proč, in tako je na tem velikem misijonu gosp. Možina sam za Irce, Francoze, Nemce, Poljake, Italijane in Kranjce. Toži prav posebno, da pri obilnem zaslužku ljudje preveč samopašno živé, in se kaj malo ali celó nič ne menijo za dolžnosti zatajevanja samega sebe, ker jim obilnost posvetnega premoženja brani skerbeti za to, kar je naj potrebnejše, iskati Božjega kraljestva in njega pravice. Pozdravlja vse svoje znance in prijatle. Napis do njega je: „Rev. Luke Možina — Calumet, Houghton Co. — Michigan, U. St. North America.“

Obiljubna cerkev na Dunaju je dobila iz Rima posebne pravice. Njena duhovnja je povzdignjena v prošitjo s vsimi dotičnimi pravicami in odličnostmi. Sedanji župnik kanonik dr. Maršal, ki je postal proš, ima ob enem pontifikalne pravice, in sprejet je ko protonotar med rimske prelata.

Pobožna hči (Spoštuj stariše): Na Francoskem je vstanova, iz ktere obresti se vsako leto podeli darilo za junaške dela čednosti. Lansko leto je to darilo v znesku 900 frankov dobila keršenica, z imenom Leontina, ktera je imela zblaznjeno mater. V norišnico niso hotli sprejeti uboge žene, ker ni bila zmožna plačati. Tedaj pristopi pridna hči v norišnico kot dekla v službo in si je prislužila ravno toliko denara, kolikor je znašalo plačilo za hrano njene matere. Tudi materina postrežba je pripadala ravno hčeri v službo. Celih 27 lét dobra hči ni zapustila ne matere in ne norišnice. Preteklo leto je umerla mati, ne da bi bila zopet spoznala svojo zvesto hčer. — Lepo je darilo 900 frankov; gotovo pa to pridno hčer v nebesih čaka vse boljše plačilo od 900 frankov, ker je četerto zapoved Božjo v spoštovanju svoje matere tako junaško spolnovala. — Keršanski otrok, uči se iz tega ljubiti očeta in mater, dobrote skazovati staršem!

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: G. Tom. Pirnat 2 gl.

Za Bosno: Iz Sostrega 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Mat. Ferčej nabirk 5 gld. 76 kr. — G. Tom. Pirnat 1 gl. — M. V. 1 gl. — M. B. 1 gl.

Za stradajoče v južnem in vzhodnjem Tong-Kingu: M. B. 1 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. A. M.: Dobra roba — prihodnjič. Serčna hvala! —

G. A. P.: Ker pristavek bistva prej povedanega ne spreminja, bi se morebiti mogel opustiti.